

تأثیر اجرای برنامه ارتقاء سلامت دانش آموزان دبیرستانی بر دانش همتایان مبتلا به آسم در

دبیرستان‌های ناحیه ۳ اصفهان، سال ۱۳۸۹

زینب همتی^۱، زهره قضاوی^۲، مرضیه حسن پور^۳، رامین ایرانپور^۴

۱ - کارشناسی ارشد پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، دانشکده پرستاری

۲ - مربی پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، دانشکده پرستاری

۳ - استادیار اطفال، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، دانشکده پرستاری

۴ - استادیار اطفال و نوزادان، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، دانشکده پزشکی

میانگین نمره دانش دانش آموزان دبیرستانی گروه آزمون قبل و بعد از آموزش، نتایج نشان داد که میانگین نمره دانش در گروه آزمون قبل از مداخله $1/3 \pm 0/3$ می‌باشد و بعد از آموزش $1/2 \pm 0/99$ بود، هم‌چنین آزمون t زوج اختلاف معنی‌داری را بین میانگین نمره دانش در گروه آزمون قبل و بعد از مداخله نشان داد ($p < 0/001$). در مورد مقایسه میانگین تغییرات نمره دانش گروه آزمون و کنترل بعد از آموزش نتایج نشان دهنده تغییرات میانگین نمره دانش دانش آموزان دبیرستانی در گروه آزمون $1/5 \pm 0/99$ و در گروه کنترل $1/1 \pm 0/6$ می‌باشد و آزمون t مستقل با ($p < 0/05$) بین میانگین تغییر نمره دانش در گروه آزمون و کنترل بعد از آموزش تفاوت معنی‌داری را نشان داد. با توجه به اهمیت و نقش مهم همتایان دانش آموزان مبتلا به بیماری‌های مزمن به خصوص بیماری آسم در کاهش عوارض و غیبت از مدرسه و هم‌چنین افزایش ارتقاء سلامت این دانش آموزان لزوم تعمیم برنامه‌های آموزش همسالان در سایر بیماری‌ها و بسط آن ضروری به نظر می‌رسد.

آسم شایع‌ترین بیماری دوران کودکی و سردسته بیماری‌های مزمن می‌باشد.^۱ از آنجایی که دوران نوجوانی از مهم‌ترین دوران‌های تکامل فرد می‌باشد ایجاد بیماری‌های مزمن به خصوص بیماری آسم می‌تواند در این فرایند طبیعی اختلال ایجاد کند.^۲ با توجه به درصد بالای شیوع این بیماری، آموزش یکی از روش‌های مهم ارتقاء سلامت دانش آموزان از طریق اجرای پروژه‌های آموزش با تکیه بر مشارکت فعال آنان در فعالیت‌های مختلف بهداشتی است.^۳ این پژوهش با هدف بررسی تأثیر اجرای برنامه ارتقاء سلامت دانش آموزان دبیرستانی بر دانش همتایان مبتلا به آسم در کاهش عوارض و هم‌چنین کاهش غیبت از مدرسه و افزایش ارتقاء سلامت دانش آموزان مبتلا به آسم طراحی گردیده است. نمونه‌های پژوهش را ۸۰ نفر از دانش آموزان پایه دوم دبیرستان تشکیل دادند که به روش نمونه‌گیری تصادفی وارد مطالعه شدند. یک ماه پس از اجرای برنامه آموزشی برای گروه آزمون که به دو روش مستقیم حضوری و چهره به چهره انجام شد اطلاعات جمع‌آوری و مورد سنجش قرار گرفت. نتایج مطالعه نشان داد که متغیرهای دموگرافیک در دو گروه (شغل و تحصیلات پدر و مادر و سن و سطح تحصیلات دانش آموزان) از نظر آماری تفاوت معنی‌داری با هم نداشتند. سطح دانش دانش آموزان در گروه آزمون و کنترل قبل از اجرای برنامه آموزشی از نظر آماری تفاوت معنی‌داری نداشتند به این صورت که میانگین نمره دانش در گروه آزمون قبل از مداخله $1/3 \pm 0/3$ و در گروه کنترل $2/2 \pm 0/25$ بود. پس از انجام مداخله آموزشی میانگین نمره دانش در گروه آزمون $6/99 \pm 1/2$ نسبت به گروه کنترل $4/35 \pm 1/35$ افزایش یافت ($p = 0/001$). در ارتباط با

References

1. Hokenberrywong P, Lowdermilk DL. Wong's essential of pediatric nursing. 8th ed. London: Mosbey; 2009: 575.
2. Steinke JW. The relationship between rhinosinusitis and asthma sinusitis. Curr Allergy Asthma Rep 2006; 6(6): 495-501.
3. Nekoui A. [An examination the effect of message therapy on pulmonary function of children suffering from asthma in medical centers of Isfahan] Persian [dissertation]. Isfahan: Isfahan Medical University; 2006.